

**Жітіқара ауданы бойынша ЖАО мемлекеттік мекемелерінде
және ведомстволық бағынысты ұйымдарында
сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген
ішкі талдаудың қорытындылары бойынша
ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА
(жиынтық)**

Жітіқара қ.

2026 жылғы 15 маусым

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабы 5-тармағына, Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2023 жылғы 16 қаңтардағы № 21 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына, Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Төрағасының 2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 488 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің әдістемелік ұсынымдарына сәйкес Жітіқара ауданының ЖАО мемлекеттік мекемелері мен ведомстволық бағынысты ұйымдарында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді.

Барлығы 32 ішкі талдау жүргізілді, қамту 100%.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау (бұдан әрі – Талдау) объектісі Жітіқара ауданының ЖАО мемлекеттік мекемелерінің, қала, ауылдар мен ауылдық округтер әкімдері аппараттарының, ведомстволық бағынысты ұйымдарының қызметі болды.

Талдау мемлекеттік мекемелер, ведомстволық бағынысты ұйымдар басшыларының бұйрықтары және ауылдар мен ауылдық округтер әкімдерінің өкімдері негізінде жүргізілді.

Талдау Жітіқара ауданы әкімінің 2026 жылғы 14 сәуірдегі №36-ө өкімімен бекітілген кестеге сәйкес мерзімінде жүргізілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына, сондай-ақ Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің әдістемелік ұсынымдарына сәйкес жүргізілді.

Мемлекеттік мекемелермен, қала, ауылдар мен ауылдық округтер әкімдерінің аппараттарымен, ведомстволық бағынысты ұйымдармен жұртшылық өкілдерін (Қоғамдық кеңес мүшелерін, аудандық мәслихат депутаттарын, сарапшыларды) тарта отырып, ішкі талдау жүргізілді.

1. Талдау жүргізудің мақсаттары мен міндеттері

Талдаудың мақсаты мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдардағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл болып табылады.

Талдаудың міндеті сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін жағдайлар мен себептерді анықтау және олардың мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдардың қызметіндегі салдарларын жою болып табылады.

2. Талдау барысында пайдаланылған ақпарат көздері

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларының 15-тармағына сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуге арналған ақпарат көздері:

- 1) талдау объектісінің қызметін реттейтін құқықтық актілер, ішкі құжаттар;
- 2) талдау объектісінің қызметі туралы ведомстволық статистикалық есептілік;
- 3) мемлекеттік және құқық қорғау органдарының ақпараттық жүйелерінің талдау объектісінің қызметі туралы деректер;
- 4) талдау объектісіне қатысты мемлекеттік органдар бұрын жүргізген тексерулердің нәтижелері;
- 5) ішкі аудит қызметтерінің бақылау іс-шараларының нәтижелері;
- 6) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері;
- 7) бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдар;
- 8) талдау объектісіне қатысты жеке және заңды тұлғалардың өтініштері;
- 9) талдау объектісінің қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін анықтау және жауапқа тарту туралы мәліметтер;
- 10) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бұрын жүргізілген ішкі талдау нәтижелері;
- 11) талдау объектісінің қызметшілерін, жұмыскерлерін сұрастыру (сұхбат) нәтижелері;
- 12) Қазақстан Республикасының заңнамасында ұсынуға тыйым салынбаған өзге де мәліметтер.

3. Мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдардың қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілерде, ішкі құжаттарда сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдар олардың қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілерге және ішкі құжаттарға оларда құқықтық олқылықтардың, қақтығыстардың, заңдық-лингвистикалық белгісіздіктің, дискрециялық өкілеттіктердің кендігінің, артық әкімшілік кедергілердің болуына талдау жүргізді.

Талдау қорытындысы бойынша 6 сыбайлас жемқорлық тәуекелі анықталды:

1 тәуекел «Жітіқара ауданы әкімінің аппараты» ММ анықталды.

Тәуекел

Қазақстан Республикасы Қоғамдық даму министрінің 2018 жылғы 15 тамыздағы № 18 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік әлеуметтік

тапсырысты қалыптастыру, оның іске асырылу мониторингі және нәтижелерін бағалау қағидаларындағы құқықтық олқылық.

Қазақстан Республикасы Қоғамдық даму министрінің 2018 жылғы 15 тамыздағы № 18 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты қалыптастыру, оның іске асырылу мониторингі және нәтижелерін бағалау қағидаларына сәйкес мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты іске асыру нәтижелерін бағалауды мемлекеттік органдар жанынан азаматтық қоғам өкілдері қатарынан алдағы күнтізбелік 3 (үш) жыл мерзімге құрылатын **сараптамалық кеңестер** жүргізеді.

Мемлекеттік орган сараптамалық кеңесінің мүшесіне үміткерлерді іріктеу кезінде сараптамалық кеңесі жұмысына жариялылық және ерікті қатысу қағидатына негізделеді. Сараптамалық кеңесінің құрамына енгізу үшін кандидатуралар мемлекеттік орган өзінің интернет-ресурсында сараптамалық кеңесінің құрамын қалыптастыру туралы хабарландыру жариялағаннан кейін өзін-өзі ұсыну жолымен ұсынылады.

Кандидатуралар хабарландыру жарияланғаннан кейін күнтізбелік 10 (он) күн ішінде ұсынылмаған кезде, мемлекеттік орган сараптамалық кеңестің құрамын жеке-дара қалыптастырады.

Сараптамалық кеңестің алдын ала құрамы Үкіметтік емес ұйымдармен өзара іс-қимыл және ынтымақтастық жөніндегі кеңестің келісуіне енгізіледі.

Бұл ретте Қағидаларда Сараптамалық кеңес мүшелеріне нақты талаптар **белгіленбеген**, оларға қандай да бір растайтын құжаттарды ұсыну және т.б. көзделмеген, сондай-ақ Сараптамалық кеңесті қалыптастырудың егжей-тегжейлі тәртібі бекітілмеген (*мемлекеттік орган қандай да бір себептермен Сараптамалық кеңестің құрамына кіруге ниет білдірген адамнан бас тарта ала ма және т.б.*).

Ұсыным: Мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты қалыптастыру, оның іске асырылу мониторингі және нәтижелерін бағалау қағидаларына тиісті толықтырулар енгізу туралы жоғары тұрған уәкілетті органға жазбаша ұсыныстар жіберу.

«Житикаракоммуэнерго» МКК 2 тәуекел анықталды **Тәуекел**

Қазақстан Республикасында тұрғын үй-жайдың меншік иесі не нақты пайдаланушысы ауысқан кезде коммуналдық қызметтер бойынша берешекке жауапты адамды айқындаудың кешенді және егжей-тегжейлі тетігінің болмауынан тұратын **құқықтық олқылық**.

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында коммуналдық қызметтерге ақы төлеу жөніндегі жалпы міндет көзделеді, алайда меншік иесі, жалға алушы, тіркелген тұлға және нақты пайдаланушы арасындағы жауапкершілікті, меншік иесі ауысқан кезде міндеттемелердің ауысу тәртібін, жылжымайтын мүлікті иеліктен шығару кезінде берешекті салыстырып тексерудің міндетті рәсімін, коммуналдық қызметтердің нақты тұтынушысын сәйкестендірудің бірыңғай тәртібін нақты ажыратуды қамтымайды.

Аталған құқықтық белгісіздік коммуналдық берешекті есептеу және өндіріп алу процесіне қатысатын коммуналдық кәсіпорындардың лауазымды адамдарының субъективті қалауы негізінде шешімдер қабылдауға жағдай жасайды, бұл сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін арттырады және іріктеп қолдану құқығы жағдайларының туындауына ықпал етеді. Атап айтқанда, нақты рәсімдердің болмауы берешекке жауапты адамды ерікті түрде анықтауға, берешекті ашық тетіктен тыс ауыстыруды жүзеге асыруға, жеке шоттармен айла-шарғы жасауға, берешекті негізсіз есептен шығаруға немесе оны өндіріп алудан жалтаруға жағдай жасауға мүмкіндік береді.

Нәтижесінде қызметтік өкілеттіктерді теріс пайдалану, бейресми уағдаластықтардың туындауы, коммуналдық кәсіпорындар қызметінің ашықтығын төмендету, өндіріп алынбайтын дебиторлық берешектің өсуі үшін алғышарттар қалыптастырылады.

Ұсыным: Анықталған құқықтық олқылықты жою және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайту мақсатында нотариустар мен тіркеуші органның мәмілені куәландыру және меншік құқығының ауысуын мемлекеттік тіркеу кезінде коммуналдық қызметтер бойынша берешектің бар-жоғын тексеруді жүзеге асыру міндетін бекітуді көздейтін «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу туралы ұсынысты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігіне жіберуге бастамашылық жасау ұсынылады, меншік құқығының ауысуын мемлекеттік тіркеу кезінде коммуналдық қызметтер бойынша берешектің бар не жоқ екенін растайтын құжатты ұсыну туралы міндетті талапты белгілеу.

Тәуекел

Табиғи монополиялар субъектілерінің жылжымайтын мүлікті тіркеу және тіркелген тұлғалар туралы мәліметтерге қол жеткізуінің, сондай-ақ мемлекеттік ақпараттық жүйелер мен коммуналдық қызметтер арасында деректермен жедел алмасудың нақты реттелген тетігінің болмауынан тұратын **құқықтық олқылық**. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мемлекеттік тіркеу жүйелері мен коммуналдық ұйымдар арасындағы өзара іс-қимылдың тиісті тетігін қамтамасыз етпейді.

Жылжымайтын мүлік иелері мен тіркелген тұлғалар туралы мәліметтерге қолжетімдіктің шектелуі коммуналдық төлемдерді дұрыс есептеуге, берешекті уақытылы өндіріп алуға, тұрғындар санын тексеруге кедергі келтіреді, сондай-ақ тұрғындар тарапынан теріс пайдалану үшін жағдайлар жасайды.

Көрсетілген олқылық дербес деректерді қорғау мен коммуналдық саланың тиімді жұмыс істеу қажеттілігі арасындағы теңгерімді қамтамасыз ете отырып кешенді заңнамалық реттеуді талап етеді.

Ұсыным: анықталған құқықтық олқылықты жою және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайту мақсатында Қазақстан Республикасының Әділет министрлігіне мынадай нормативтік құқықтық актілерге өзгерістер енгізу туралы ұсыныстар жіберу ұсынылады:

1. «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңын табиғи монополиялар субъектілеріне жылжымайтын мүлік объектілерінің меншік иелері туралы мәліметтерге шектеулі қолжетімдік беруді, сондай-ақ мұндай субъектілерді жылжымайтын мүлік объектілеріне меншік құқығының ауысуын тіркеу туралы автоматты түрде хабардар етуді көздейтін нормалармен толықтыру ұсынылады.

2. «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына табиғи монополиялар субъектілерінің дербес деректерді өңдеудің арнайы режимін, дербес деректер субъектісінің келісімінсіз осындай деректерді беру жағдайларын айқындауды, сондай-ақ деректерді барынша азайту қағидатын сақтай отырып, алуға рұқсат етілетін мәліметтер тізбесін бекітуді көздейтін өзгерістер енгізу ұсынылады.

«Жітіқара ауданы әкімдігінің ішкі саясат бөлімі» ММ-де 2 тәуекел анықталды

Тәуекел Ақпарат және қоғамдық даму министрінің 2023 жылғы 3 наурыздағы №92 бұйрығымен бекітілген Жастар еңбек жасақтарын құру, ұйымдастыру, қамтамасыз ету, сондай-ақ олардың қызметіне мониторинг жүргізу қағидаларында.

Нормативтік құқықтық актілерде Ақпарат және қоғамдық даму министрінің 2023 жылғы 3 наурыздағы №92 бұйрығымен бекітілген Жастар еңбек жасақтарын құру, ұйымдастыру, қамтамасыз ету, сондай-ақ олардың қызметіне мониторинг жүргізу қағидаларына сәйкес «Жасыл Ел» еңбек жасақтарына қатысушыларды іріктеу тәртібін реттейтін нормативтік-құқықтық базаның нақты және объективті іріктеу критерийлерінің болмауымен көрініс тапқан (жас шектеулері, білімге қойылатын талаптар, кандидаттардың әлеуметтік мәртебесін есепке алу тәртібі, халықтың әлеуметтік осал санаттары үшін квоталар, өтінімдерді бағалау жүйесі және т.б.) жетілмегендігі анықталды.

Ықтимал сыбайлас жемқорлық көріністері: шешім қабылдаушы адамдарда кең дискрециялық өкілеттіктердің болуы қатысушылардың тізімдерін қалыптастыру кезінде субъективті көзқарасқа, жекелеген кандидаттарға негізсіз артықшылық беруге, сондай-ақ мүдделі тұлғалардың мүдделерін ықтимал қолдауға жағдай жасайды.

Ұсыным: уәкілетті органға Жастар еңбек жасақтарын құру, ұйымдастыру, қамтамасыз ету, сондай-ақ олардың қызметіне мониторинг жүргізу қағидаларын қатысушыларды іріктеудің ашық және объективті критерийлерін белгілеу және шешімдер қабылдау кезінде дискрециялық өкілеттіктерді шектеу бөлігінде жетілдіру жөнінде ұсыныстар жіберу.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2024 жылғы 22 ақпандағы бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік ақпараттық саясатты жүргізу жөніндегі мемлекеттік тапсырысты орналастыру қағидаларындағы тәуекел.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2024 жылғы 22 ақпандағы № 70-НҚ бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік ақпараттық саясатты жүргізу жөніндегі мемлекеттік тапсырысты орналастыру қағидаларында белгіленген мемлекеттік ақпараттық тапсырысты іске асыру үшін жеңімпаздарды айқындаудың қолданыстағы тәртібі тиісті хаттамаларды ресімдей отырып, комиссияның өтінімдерді қарауын және алқалы негізде шешімдер қабылдауын көздейді. Бұл ретте, комиссиялық қарау рәсімінің болуына қарамастан, өңірлік деңгейде **өтінімдерді бағалаудың нақты, ашық және объективті критерийлерінің болмауы** комиссия мүшелері арасындағы жеке мүдделілік не алдын ала уағдаластықтар негізінде шешімдер қабылдау тәуекелін туғызады, бұл қатысушылардың мемлекеттік ақпараттық тапсырысқа ашықтық, әділдік және тең қол жеткізу қағидаттарын қамтамасыз етуге теріс әсер етуі мүмкін.

Ықтимал сыбайлас жемқорлық көріністері: дауыс беру процесінде комиссияның жекелеген қатысушыларының белгілі бір үміткерлерге негізсіз артықшылықтар беру немесе бәсекелес өтінімдерді бағалауды жасанды түрде төмендету мақсатында сөз байласу ықтималдығы бар.

Ұсыным: Уәкілетті органға өтінімдерді бағалаудың ашық балдық жүйесін енгізу жолымен комиссия мүшелерінің субъективті дауыс беруін болдырмауды көздейтін Мемлекеттік ақпараттық саясатты жүргізу бойынша мемлекеттік тапсырысты орналастыру қағидаларына өзгерістер енгізу жөнінде ұсыныс жіберу.

«Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталығы» КММ-де 1 тәуекел анықталды

«Халықты әлеуметтік қорғау саласында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары-Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 29 маусымдағы № 263 бұйрығындағы **құқықтық олқылық**.

Халықты әлеуметтік қорғау саласындағы Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандартының 3-тарауы 39-тармағының 4-тармақшасына сәйкес үйде қызметтер көрсету жағдайында әлеуметтік қызметкерлерді бір рет қолданылатын маскалар мен қолғаптарды қоса алғанда, арнайы киіммен және жеке қорғаныш құралдарымен қамтамасыз ету көзделген.

Сонымен қатар арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету процесінде әлеуметтік қызметкерлер санитариялық-гигиеналық күтімді, үй-жайларды жинауды, беттерді өңдеуді және басқа да рәсімдерді жүзеге асырады, оларды орындау кезінде бірнеше рет қолданылатын резеңке қолғаптарды пайдалану қажеттілігі туындайды. Резеңке қолғаптарды пайдалану жуу және дезинфекциялау құралдарымен жанасу кезінде жұмыскерлерді қосымша қорғауды қамтамасыз етеді, сондай-ақ санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың сақталуына ықпал етеді.

Бұған қоса, жеке гигиена нормаларын сақтау және жұқпалы аурулардың алдын алу үшін қамтамасыз етілетін құралдар тізіміне иіс сабынды қосу ұсынылады.

Ұсыным: Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 29 маусымдағы № 263 бұйрығымен бекітілген Үйде қызмет көрсету жағдайында халықты әлеуметтік қорғау саласында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандартына тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы жоғары тұрған уәкілетті органға жазбаша ұсыныстар жіберу.

4. Мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдардың ұйымдық-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

4.1. Персоналды басқару саласын талдау, оның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бейім лауазымдарды айқындау

Мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдардың персоналды басқару саласында бос жұмыс орындарының болуы, кадрлардың ауысуы, демалыс беру, тәртіптік жауапкершілікке тарту, қызметкерлерді көтермелеу және т.б. туралы ақпаратты орналастыруға талдау жүргізілді.

Персоналды басқару саласын талдау қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері **анықталған жоқ**.

4.2. Мүдделер қақтығысын реттеу саласын талдау

Барлық ведомстволық бағынысты ұйымдарда Мүдделер қақтығысының алдын алу және реттеу жөніндегі саясат бекітілді. Комплаенс-офицерлер мүдделер қақтығысын анықтау және болдырмау жөнінде жұмыс жүргізуде.

Мемлекеттік мекемелерде мүдделер қақтығысы фактілерін анықтауға бағытталған мониторинг жүргізіледі.

Мүдделер қақтығысы саласын талдау қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері **анықталған жоқ**.

4.3. Мемлекеттік қызметтер көрсету саласын талдау

Мемлекеттік қызметтер көрсету саласын талдау қорытындысы бойынша **сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің 2 түрі анықталды:**

«Жітіқара ауданы әкімдігінің жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» ММ-де 1 тәуекел анықталды

«Жергілікті өкілді органдардың шешімдері бойынша мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек тағайындау» мемлекеттік қызметін көрсету кезіндегі тәуекел.

Қағидаларға сәйкес мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттары үшін отбасының табысын, отбасының (азаматтың) әлеуметтік мәртебесін растау талап етіледі. Кірістер туралы мәліметтерді жасыруда сыбайлас жемқорлық тәуекелі бар, бұл бюджет қаражатының заңсыз жұмсалыуына әкелуі мүмкін.

Ұсыным: «Жергілікті өкілді органдардың шешімдері бойынша мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек тағайындау»

мемлекеттік қызметін көрсету аясында отбасының жиынтық табысын есептеу қағидаларына сәйкес барлық кірістер тартылатын автоматтандырылған базаны құру жөнінде жоғары тұрған уәкілетті органға жазбаша ұсыныстар жіберу.

«Жітіқара ауданы әкімдігінің жер қатынастары бөлімі» ММ-де 1 тәуекел анықталды

«Сауда-саттықты (аукциондарды) өткізуді талап етпейтін, мемлекет меншігіндегі жер учаскелеріне құқықтарды сатып алу» мемлекеттік қызметін көрсету кезіндегі тәуекел

Бүгінгі күні өтінімге қоса берілетін құжаттар тізбесі жер учаскесінің схемасымен шектеледі. Өтінім беру кезеңінде құқық белгілейтін құжаттарды ұсыну туралы міндетті талаптың болмауы бастапқы құқықтық сараптаманы толық көлемде жүргізуге мүмкіндік бермейді.

Бұл жағдай мемлекеттік қызмет көрсету кезінде қолайсыздықтар туғызады және объективті емес шешімдер қабылдауға және сыбайлас жемқорлық алғышарттарының туындауына жағдай жасайды. Лауазымды тұлғаларға учаске алу құқығын растайтын заңды маңызды құжаттарға байланыстырмай схеманың «жеткіліктілігін» дербес бағалауға мүмкіндік беру жеке байланысын болдырмай, өтініш берушіге заң жүзінде бекітілуге тиіс

Ұсыным: құқық белгілейтін құжатты бекіту үшін қосымша өріс бөлігінде «Е-лицензиялау» мемлекеттік деректер базасы» ақпараттық жүйесіне «Сауда-саттықты (аукциондарды) өткізуді талап етпейтін, мемлекеттік меншіктегі жер учаскелеріне құқықтар алу» мемлекеттік көрсетілетін қызметін оңтайландыру қажеттігі туралы жоғары тұрған құзыретті органдардың қарауына хат дайындау.

4.4. Рұқсат беру функциялары саласын талдау

Мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдарға рұқсат беру функциялары берілмеген.

4.5. Бақылау-тексеру функциялары саласын талдау

Бақылау-тексеру функцияларын талдау қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері **анықталған жоқ.**

4.6. Бюджет қаражатын игеру және бөлу саласын талдау

Бюджет қаражатын бөлу саласында талдау субъектілері жалақы, іссапар шығындары, демалыс, еңбекке жарамсыздық парақтары және т.б. төлеу тәртібіне талдау жүргізді.

Ведомстволық бағынысты ұйымдарда бюджет қаражатын игеру және бөлу саласын талдау қорытындылары бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері **анықталған жоқ.**

Мемлекеттік сатып алу саласы:

Мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру саласында талдау субъектілері жасалған мемлекеттік сатып алу шарттарын талдады, мемлекеттік сатып алу жоспарын порталда уақытылы орналастырмау фактілерінің болуына, ТЖҚ бағасын көтеру фактілеріне, ТЖҚ жеткізудің қалыптан тыс мерзімдерінің болу фактілеріне, өнім берушілерді шарт талаптарын бұзған, мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар деп тану туралы сотқа жүгінбеу фактілеріне және т.б. талдау жүргізді.

Мемлекеттік сатып алу саласын талдау қорытындысы бойынша **3 сыбайлас жемқорлық тәуекелі** анықталды.

«Жітіқара ауданы әкімдігінің қаржы бөлімі» ММ-де 1 тәуекел анықталды

Нормативтік құқықтық актінің тура мазмұны (Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2024 жылғы 15 тамыздағы № 546 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру тәсілін уәкілетті орган айқындайтын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің тізбесі – бұдан әрі Тізбе) және оның мемлекеттік сатып алу веб-порталында нақты бағдарламалық-техникалық сатылуы арасындағы қайшылықта көрсетілген тәуекел.

«Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі — Заң) сәйкес 16-баптың 3-тармағында шартты тікелей жасасу жолымен бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алуды жүзеге асырудың 43-тармақшаны қамтитын негіздері көзделген.

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің міндетін атқарушының 2026 жылғы 28 наурыздағы № 205 бұйрығымен Тізбеге өзгерістер енгізілді, Тізбеге ескертпеде: «Осы Тізбенің талаптары «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңның 16-бабының 3-тармағы аясында жүзеге асырылатын сатып алуға қолданылмайды» деп айтылған.

Көрсетілген норманы сөзбе-сөз түсіндірген кезде Тізбенің талаптары Заңның 16-бабы 3-тармағының барлық тармақшаларына қолданылады.

Сонымен қатар іс жүзінде мемлекеттік сатып алудың жылдық жоспарын қалыптастыру кезінде мемлекеттік сатып алу порталында шектеулер іске асырылды, оған сәйкес аталған алып тастауды Заңның 16-бабы 3-тармағының жекелеген тармақшалары (атап айтқанда, 11), 25), 35), 37) және 38)) үшін ғана қолдануға жол беріледі.

Бұл жағдай веб-порталдың техникалық алгоритмінің нормативтік құқықтық базаға сәйкес келмеуіне байланысты дискрециялық өкілеттіктердің болуын және әкімшілік кедергілердің құрылуын көрсетеді. Іс жүзінде барлық тікелей шарттар үшін жалпы алып тастауды көздейтін нормативтік құқықтық актінің әрпі мен тапсырыс берушілердің құқықтарын жасанды түрде шектейтін порталда техникалық іске асыру арасындағы тікелей қайшылық жағдайы қалыптасты. Бұл құқықтық сенімділік қағидатын бұзу, камералдық бақылаудан өту кезінде соқтығысу тәуекелдеріне әкеп соғады, сондай-ақ заңға тәуелді актінің нормасын толық көлемде орындай алмауына байланысты сыбайлас жемқорлық көріністеріне жағдай тудырады.

Ұсыным: Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2024 жылғы 15 тамыздағы № 546 бұйрығымен бекітілген мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру тәсілін уәкілетті орган анықтайтын Тауарлардың,

жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің тізбесіне ескертпеге өзгерістер енгізу туралы жоғары тұрған уәкілетті органға (Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігіне) ұсыныс мынадай редакцияда жазылып жіберілсін: «Осы Тізбенің талаптары нормативтік құқықтық актінің мазмұны мен мемлекеттік сатып алу веб-порталында нақты бағдарламалық-техникалық іске асыру арасындағы құқықтық қайшылықты жою мақсатында «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабының 3-тармағы (атап айтқанда, 11), 25), 35), 37) және 38) тармақшалары аясында жүзеге асырылатын сатып алуға қолданылады)».

«Житикаракоммунэнерго» МКК-де 1 тәуекел анықталды

Жүргізілген талдау қорытындылары бойынша бір сыбайлас жемқорлық тәуекелі анықталды: әлеуетті өнім берушілердің өтініштері мен шағымдарын тиісінше қарамау, сондай-ақ сатып алу рәсімдерінің жүргізілуіне тиісті бақылаудың болмауы.

Талдау барысында № 25000007KR-4 сатып алу бойынша әлеуетті өнім беруші «Акмолатранстехмонтаж» ЖШС-пен сатып алу нәтижелеріне шағым берілгені анықталды, оны тапсырыс беруші уақытылы қарамаған. Сот талқылауы салдарынан кейін конкурстық құжаттаманың жоқтығында және өтінімдерді қарау рәсімінің бұзылуында көрсетілген электрондық платформаның техникалық істен шығу фактісін растады.

Сот істі қарау нәтижелері бойынша тапсырыс беруші тарапынан сатып алу қызметін ұйымдастыруда және бақылауда кемшіліктер анықталды, бұл Жітіқара ауданы әкімінің атына жеке ұйғарым шығаруға негіз болды.

Осы тәуекелді іске асыру сатып алуды жүргізу кезінде негізсіз шешімдер қабылдауға, әлеуетті өнім берушілердің құқықтары мен заңды мүдделерін шектеуге, лауазымдық өкілеттіктерді теріс пайдалану үшін жағдайлардың туындауына, сатып алу нәтижелерін жарамсыз деп тануға, қайта сатып алу рәсімдерін жүргізуге, сот дауларының туындауына және жобаларды іске асыру мерзімдерінің бұзылуына ықпал етуі мүмкін.

Ұсыным: Астана қаласының мамандандырылған ауданаралық әкімшілік сотының жеке ұйғарымымен анықталған ұқсас бұзушылықтардың қайта туындау қаупін азайту мақсатында сатып алу қызметін жүзеге асыруға жауапты басшылық пен қызметкерлер үшін оқытуды (түсіндіру семинарын) ұйымдастыру.

«Jitiqara-arena» Дене шынықтыру-сауықтыру кешені» КММ-де 1 тәуекел анықталды

Электрондық дүкен арқылы мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезіндегі тәуекел.

«Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабының 5-тармағына сәйкес электрондық дүкен арқылы мемлекеттік сатып алу жылдық көлемі республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің төрт мың еселенген мөлшерінен аспайтын біртекті тауарларға өткізіледі.

Электрондық дүкен арқылы әдісті қолдану мақсатында қаржы жылы ішінде біртекті тауарларды мемлекеттік сатып алудың жылдық көлемін олардың біреуінің мөлшері осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделгеннен аз бөліктерге бөлуге жол берілмейді.

Алайда, электрондық дүкен арқылы біртекті тауарды әдейі 4 бөлікке бөліп, паркет тақтасын сатып алу фактісі болды (25.07.2025 жылғы № 46,47,48,49 шарттар).

Ұсыным: мемлекеттік сатып алу туралы заңнаманы қосымша зерделеуді жүргізу. Мұндай фактілерге жол бермеуді бақылауға алу.

4.7. Ақпараттық жүйелердің жұмысын талдау

Мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдар қызметте пайдаланылатын ақпараттық жүйелерге талдау жүргізді.

Ақпараттық жүйелердің жұмысын талдау қорытындысы бойынша 5 сыбайлас жемқорлық тәуекелі анықталды

«Жітіқара ауданы әкімінің аппараты» ММ-де ЖМБМК АЖО жаңа ақпараттық жүйесіне көшуге байланысты 5 тәуекел анықталды.

Жүйені пайдаланудағы проблемалар мемлекеттік қызметтер көрсету мерзімдерін бұзу тәуекелдеріне әкелуі мүмкін.

Тәуекел 1

ЖМБМК АЖО жүйесінде лауазымдық құзыреттері шеңберінде мемлекеттік қызметтер бекітілген барлық қызметкерлер авторландырылған, бірақ келіп түскен өтінімдер тек бір қызметкерде көрсетіледі, сондықтан функционалдық міндеттеріне осы жұмысты орындау кірмейтін және келіп түскен мемлекеттік қызмет үшін тікелей жауапты емес қызметкерге өтінімдерді өңдеуге тура келеді.

Ұсыным: барлық автоматтандырылған қызметкерлерде мемлекеттік қызметті көрсету бөлігінде ЖМБМК АЖО жүйесінде бар проблема туралы уәкілетті мемлекеттік органдарға тиісті хат жолдау.

Тәуекел 2

Өтінімдер ЖМБМК АЖО жүйесіне кеш келіп түседі, бірақ түсу күні өтінім беру сәтінде тұр. Мәселен, ағымдағы жылғы 17 маусымда Пригородный ауылы әкімінің аппаратына №700000502416 өтініш келіп түсті, оның берілу мәртебесі 2026 жылғы 12 маусым деп тұрды. Яғни, іс жүзінде өтінім 7 күнге кешігіп түсті.

Ұсыным: ЖМБМК АЖО жүйесінде өтінімдердің уақытылы түсуін қамтамасыз ету бөлігінде бар проблема туралы уәкілетті мемлекеттік органдарға тиісті хат жолдау.

Тәуекел 3

ЖМБМК АЖО жүйесіндегі өтінім бірнеше қойындыларда қайталанады: «өңдеу» қойындысында және «өңделген» қойындысында бір уақытта.

Ұсыным: «өңдеу» қойындысында және «өңделген» қойындысында өтінімдерді бір мезгілде көрсетуді болдырмау бөлігінде ЖМБМК АЖО

жүйесінде бар проблема туралы уәкілетті мемлекеттік органдарға тиісті хат жолдау.

Тәуекел 4

ЖМБМК АЖО жүйесінде өтініш берушіге көрсетілетін қызметті берушінің шешімін дайындау сатысында **бас тарту көзделмеген**, егер сәулет және қала құрылысы саласындағы уәкілетті орган оң қорытындыны бұрын берген болса, сол арқылы жүйеде мемлекеттік қызмет көрсету процесін дұрыс аяқтау мүмкін емес.

Ұсыным: бұрын берілген оң қорытынды болған жағдайда өтініш берушіге бас тарту мүмкіндігін қамтамасыз ету бөлігінде ЖМБМК АЖО жүйесінде бар проблема туралы уәкілетті мемлекеттік органдарға тиісті хат жолдау.

Тәуекел 5

ЖМБМК АЖО жүйесінде өтінішті қайта беру кезінде жер учаскесі алдыңғы өтініммен «бос емес» ретінде көрсетіледі, бұл өтінімдердің тұрақты қайталануына әкеп соғады.

Ұсыным: қайта өтінім беру кезінде өтінімдердің қайталануын болдырмау бөлігінде ЖМБМК АЖО жүйесінде бар проблема туралы уәкілетті мемлекеттік органдарға тиісті хат жолдау.

4.8. Құжаттамалық қамтамасыз ету саласын талдау

Мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдар іс жүргізудің жағдайына, бекітілген номенклатуралардың болуына, кіріс және шығыс құжаттаманы тіркеуді, елтаңбалық бланкілерді, мөрлер мен мөртабандарды есепке алуға талдау жүргізді.

Құжаттамалық қамтамасыз ету саласын талдау қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері **анықталған жоқ**.

4.9. Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерімен жұмыс саласын талдау

Мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдар азаматтар мен заңды тұлғалардың өтініштерімен ҚР Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінің талаптарын сақтау, оның ішінде қарау мерзімдерін, берілген жауаптардың сапасын және т.б. сақтау тұрғысынан жұмыстарға талдау жүргізді.

Өтініштермен жұмыс саласын талдау қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері **анықталған жоқ**.

4.10. Ақпараттың ашықтығын қамтамасыз етуді талдау

Мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдар өз қызметі туралы ақпараттың ашықтығын қамтамасыз етуге талдау жүргізді.

Ақпараттың ашықтығын қамтамасыз ету саласын талдау қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері **анықталған жоқ**.

4.11. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы және қоғамдық мониторинг нәтижелері

Барлық мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдар ішкі талдау жүргізуге жұртшылық өкілдерін тартты.

Жұртшылық өкілдері жүргізген мониторинг қорытындысы бойынша мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдардың қызметінде ескертулер мен тәуекелдер табылған жоқ.

4.12. Сот практикасын талдау

Аталған саланы талдау қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.13. Қадағалау органдарын тексеру нәтижелері

Тексеру қорытындыларын талдау қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.14. Фискалдық органдарды тексеру нәтижелері

Тексеру қорытындыларын талдау қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.15. Құқық қорғау органдарының, үкіметтік емес ұйымдардың және азаматтардың мәліметтері

Мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдарға қатысты құқық қорғау органдарынан, азаматтардан және үкіметтік емес ұйымдардан мәліметтер түскен жоқ.

4.16. БАҚ, әлеуметтік желілер мониторингі

Мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдар ведомстволық бағынысты ұйымдар мен олардың қызметкерлерінің атына теріс, сыни пікірлерді анықтау тұрғысынан БАҚ, әлеуметтік желілерге мониторинг жүргізді. Мониторинг қорытындысы бойынша мұндай фактілер анықталған жоқ.

4.17. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша жұмыс саласын талдау

Барлық ведомстволық бағынысты ұйымдарда сыбайлас жемқорлыққа қарсы құжаттама бекітілді: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет туралы ереже, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық, Мүдделер қақтығысының алдын алу және реттеу саясаты, Корпоративтік әдеп кодексі, Сыбайлас жемқорлық фактілері анықталған не сыбайлас жемқорлыққа бейім болған кезде хабарлау тәртібі. Ұжымда сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағыттағы ай сайын кездесулер өткізетін комплаенс-офицерлер анықталды.

Мемлекеттік мекемелерде қызметкерлер арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама және сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер нормаларын сақтау жөніндегі профилактикалық жұмыс жүйелі негізде жүргізіледі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласын талдау қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері **анықталған жоқ**.

5. Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтен туындайтын өзге де мәселелерді талдау:

Функцияны іске асыруды талдау кезінде талдау субъектілері 1 тәуекелді анықтады.

«Жітіқара ауданының Жітіқара қаласы әкімінің аппараты» ММ-де коммуналдық мүлікті жалға беру саласында 1 тәуекел анықталды

Тәуекел

«Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР Заңының 73-бабы 2) тармақшасына сәйкес жергілікті атқарушы органдарға коммуналдық мүлікті пайдалануға (жалға алуға) беру бойынша өкілеттіктер берілді.

Мемлекеттік мүлікті жалға алу (мүліктік жалдау) тәртібі Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 17 наурыздағы № 212 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік мүлікті мүліктік жалдауға (жалға алуға) беру қағидаларымен реттеледі.

Бұл ретте, Мемлекеттік мүлікті мүліктік жалдауға (жалға алуға) беру қағидалары мүлікті тендер өткізбей беру үшін, оның ішінде мынадай жағдайларда да негіздердің едәуір санын көздейді:

1) курстық сабақтар, конференциялар, семинарлар, концерттер, көрмелер мен спорттық іс-шаралар өткізу үшін білім беру, ғылым, мәдениет және спорт ұйымдарының үй-жайлары (оның аудандарына қарамастан) мен жабдықтары (оның құнына қарамастан) сағат бойынша берілген;

2) кандидатқа, саяси партияға не олар сенім білдірген адамдарға сайлаушылармен кездесулер өткізу және сайлау алдындағы үгіттер жүргізу үшін үй-жайлар берілген;

3) тауарларды жеткізуге, жұмыстарды орындауға және объектілердің баланс ұстаушыларына қызметтер көрсетуге байланысты мемлекеттік сатып алу (мемлекеттік тапсырыс) туралы шарттар жасаған өнім берушілерге не егер мемлекеттік сатып алу (мемлекеттік тапсырыс) туралы шартта өнім берушілерге үй-жайлар және жабдықтар ұсыну қарастырылған жағдайда, осы объектіде орналасқан мемлекеттік заңды тұлғаларға үй-жайлар мен жабдықтар берілген;

4) ауданы жүз шаршы метрге дейінгі үй-жайларды, ғимараттар мен құрылыстарды, қалдық құны жүз елу еселенген айлық есептік көрсеткіштен аспайтын өзге де мүлікті (автокөлік құралдары, жабдықтар, жиһаз, ұйымдастыру техникасы) берілген;

5) банкоматтар мен мультикассалар орнатуға арналған алаңдар берілген;

6) Ұлттық почта операторы қызметі ауылдарда, ауылдық округтерде жүзеге асырылған;

7) ҚР Премьер-Министрінің орынбасары - Ұлттық экономика министрінің 03.10.2024 № 85 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен алып тасталды;

8) орта білім беру ұйымдарында білім алушыларды тамақтандыруды ұйымдастыру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы шарттар жасасқан өнім берушілерге үй-жайлар (олардың алаңына қарамастан) мен жабдықтар (оның құнына қарамастан) берілген жағдайларда, объектілерді мүліктік жалдауға (жалға алуға) беру тендер өткізбей жүзеге асырылады.

Мемлекеттік мүлікті тендер өткізбей беруді көздейтін көптеген ерекшеліктердің болуына және мүлікті беру тәсілін таңдаудың нақты критерийлерінің болмауына байланысты лауазымды адам объектіні беру тетігін дербес айқындауға мүмкіндік алады.

Сонымен бірге жекелеген ерекшеліктерді қолданудың негізділігін бағалаудың егжей-тегжейлі критерийлері мен тетіктері жоқ.

Көрсетілген белгісіздік лауазымды адамдарға мемлекеттік мүлікті беру тәсілін айқындау кезінде дискрециялық өкілеттіктер береді және заңнама нормаларын әр түрлі түсіндіруге мүмкіндік береді.

Ықтимал сыбайлас жемқорлық тәуекелдері:

- жеке жалға алушыларға негізсіз артықшылықтар жасау;
- өзге әлеуетті қатысушылардың қолжетімділігін шектеу;
- мемлекеттік мүлікке билік ету рәсімдерінің ашықтығын төмендету;
- шешім қабылдау кезінде мүдделер қақтығысының пайда болуы;
- объектілерді бәсекелестік ортасы жоқ алдын ала белгіленген тұлғаларға беру.

Ұсыным:

1. Коммуналдық мүлікті тендер өткізбей беру үшін негіздемелерге тексеру жүргізу және объективті қажеттілігі жоқ жағдайларды болдырмау.

2. Мүлікті тендер өткізбей, беру туралы ақпаратты негіздемесін, жалға алушысын және жалдау мерзімін көрсете отырып, міндетті түрде жариялауды қамтамасыз ету.

ҚОРЫТЫНДЫ:

Жүргізілген ішкі талдаулардың қорытындысы бойынша мемлекеттік мекемелер мен ведомстволық бағынысты ұйымдарда **17 сыбайлас жемқорлық тәуекелі** анықталды:

НҚА және ішкі құжаттар саласы – 6 тәуекел:

1) Қазақстан Республикасы Қоғамдық даму министрінің 2018 жылғы 15 тамыздағы № 18 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты қалыптастыру, оның іске асырылу мониторингі және нәтижелерін бағалау қағидаларындағы құқықтық олқылық;

2) Қазақстан Республикасында тұрғын үй-жайдың меншік иесі не нақты пайдаланушысы ауысқан кезде коммуналдық қызметтер бойынша берешекке жауапты адамды айқындаудың кешенді және егжей-тегжейлі тетігінің болмауынан тұратын құқықтық олқылық;

3) Табиғи монополиялар субъектілерінің жылжымайтын мүлікті тіркеу және тіркелген тұлғалар туралы мәліметтерге қол жеткізуінің, сондай-ақ мемлекеттік ақпараттық жүйелер мен коммуналдық қызметтер арасында

деректермен жедел алмасудың нақты реттелген тетігінің болмауынан тұратын құқықтық олқылық;

4) Ақпарат және қоғамдық даму министрінің 2023 жылғы 3 наурыздағы №92 бұйрығымен бекітілген Жастар еңбек жасақтарын құру, ұйымдастыру, қамтамасыз ету, сондай-ақ олардың қызметіне мониторинг жүргізу қағидаларындағы құқықтық олқылық, дискрециялық өкілеттіктер;

5) Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2024 жылғы 22 ақпандағы бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік ақпараттық саясатты жүргізу жөніндегі мемлекеттік тапсырысты орналастыру қағидаларындағы құқықтық олқылық;

6) «Халықты әлеуметтік қорғау саласында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 29 маусымдағы № 263 бұйрығындағы құқықтық олқылық;

Мемлекеттік қызметтер көрсету саласы – 2 тәуекел

7) «Жергілікті өкілді органдардың шешімдері бойынша мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек тағайындау» мемлекеттік қызметін көрсету кезіндегі тәуекел;

8) «Сауда-саттықты (аукциондарды) өткізуді талап етпейтін, мемлекет меншігіндегі жер учаскелеріне құқықтарды сатып алу» мемлекеттік қызметін көрсету кезіндегі тәуекел;

Мемлекеттік сатып алу саласы – 3 тәуекел

9) Нормативтік құқықтық актінің тура мазмұны (Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2024 жылғы 15 тамыздағы № 546 бұйрығымен бекітілген мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру тәсілін уәкілетті орган айқындайтын Тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің тізбесі – бұдан әрі Тізбе) және оның мемлекеттік сатып алу веб-порталында нақты бағдарламалық-техникалық сатылуы арасындағы қайшылықта көрсетілген тәуекел;

10) Сатып алу рәсімдерін жүргізуге тиісті бақылаудың болмауында көрсетілген тәуекел;

11) Электрондық дүкен арқылы мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезіндегі тәуекел.

Ақпараттық жүйелердің жұмыс саласы – 1 тәуекел:

12) Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер бойынша келіп түскен өтінімдерді көрсетумен байланысты ЖМБМК АЖО жүйесіндегі тәуекел;

13) Мемлекеттік қызметтер көрсетуге келіп түскен өтінімдерді уақытылы көрсетумен байланысты ЖМБМК АЖО жүйесіндегі тәуекел;

14) Бір мезгілде бірнеше қойындыларда өтінімдердің қайталануымен байланысты ЖМБМК АЖО жүйесіндегі тәуекел;

15) Бұрын берілген оң қорытынды болған кезде өтініш берушіге бас тарту мүмкіндігінің болмауына байланысты БМЖМК АЖО жүйесіндегі тәуекел;

16) Қайта өтінім беру кезінде өтінімдердің қайталануына байланысты БМЖМК АЖО жүйесіндегі тәуекел.

Қызметтің өзге де бағыттары – 1 тәуекел:

17) коммуналдық мүлікті жалға беру саласындағы тәуекел (жөкелеген жалға алушыларға негізсіз артықшылықтар жасау мүмкіндігі).

Жүргізілген ішкі талдаулардың қорытындысы бойынша 17 ұсыным әзірленді:

1) Мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты қалыптастыру, оның іске асырылу мониторингі және нәтижелерін бағалау қағидаларына тиісті толықтырулар енгізу туралы жоғары тұрған уәкілетті органға жазбаша ұсыныстар жіберу;

2) анықталған құқықтық олқылықты жою және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайту мақсатында нотариустар мен тіркеуші органның мәмілені куәландыру және меншік құқығының ауысуын мемлекеттік тіркеу кезінде коммуналдық қызметтер бойынша берешектің бар-жоғын тексеруді жүзеге асыру міндетін бекітуді көздейтін «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу туралы ұсынысты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігіне жіберуге бастамашылық жасау ұсынылады, меншік құқығының ауысуын мемлекеттік тіркеу кезінде коммуналдық қызметтер бойынша берешектің бар не жоқ екенін растайтын құжатты ұсыну туралы міндетті талапты белгілеу;

3) анықталған құқықтық олқылықты жою және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайту мақсатында Қазақстан Республикасының Әділет министрлігіне мынадай нормативтік құқықтық актілерге өзгерістер енгізу туралы ұсыныстар жіберу ұсынылады:

1. «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңын табиғи монополиялар субъектілеріне жылжымайтын мүлік объектілерінің меншік иелері туралы мәліметтерге шектеулі қолжетімдік беруді, сондай-ақ мұндай субъектілерді жылжымайтын мүлік объектілеріне меншік құқығының ауысуын тіркеу туралы автоматты түрде хабардар етуді көздейтін нормалармен толықтыру ұсынылады.

2. «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына табиғи монополиялар субъектілерінің дербес деректерді өңдеудің арнайы режимін, дербес деректер субъектісінің келісімінсіз осындай деректерді беру жағдайларын айқындауды, сондай-ақ деректерді барынша азайту қағидатын сақтай отырып, алуға рұқсат етілетін мәліметтер тізбесін бекітуді көздейтін өзгерістер енгізу ұсынылады;

4) уәкілетті органға Жастар еңбек жасақтарын құру, ұйымдастыру, қамтамасыз ету, сондай-ақ олардың қызметіне мониторинг жүргізу қағидаларын қатысушыларды іріктеудің ашық және объективті критерийлерін белгілеу және шешімдер қабылдау кезінде дискрециялық өкілеттіктерді шектеу бөлігінде жетілдіру жөнінде ұсыныстар жіберу;

5) уәкілетті органға өтінімдерді бағалаудың ашық балдық жүйесін енгізу жолымен комиссия мүшелерінің субъективті дауыс беруін

болдырмауды көздейтін Мемлекеттік ақпараттық саясатты жүргізу бойынша мемлекеттік тапсырысты орналастыру қағидаларына өзгерістер енгізу жөнінде ұсыныс жіберу;

6) Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 29 маусымдағы № 263 бұйрығымен бекітілген Үйде қызмет көрсету жағдайында халықты әлеуметтік қорғау саласында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандартына тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы жоғары тұрған уәкілетті органға жазбаша ұсыныстар жіберу;

7) «Жергілікті өкілді органдардың шешімдері бойынша мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек тағайындау» мемлекеттік қызметін көрсету аясында отбасының жиынтық табысын есептеу қағидаларына сәйкес барлық кірістер тартылатын автоматтандырылған базаны құру жөнінде жоғары тұрған уәкілетті органға жазбаша ұсыныстар жіберу;

8) құқық белгілейтін құжатты бекіту үшін қосымша өріс бөлігінде «Е-лицензиялау» мемлекеттік деректер базасы» ақпараттық жүйесіне «Сауда-саттықты (аукциондарды) өткізуді талап етпейтін, мемлекеттік меншіктегі жер учаскелеріне құқықтар алу» мемлекеттік көрсетілетін қызметін оңтайландыру қажеттігі туралы жоғары тұрған құзыретті органдардың қарауына хат дайындау;

9) Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2024 жылғы 15 тамыздағы № 546 бұйрығымен бекітілген мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру тәсілін уәкілетті орган анықтайтын Тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің тізбесіне ескертпеге өзгерістер енгізу туралы жоғары тұрған уәкілетті органға (Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігіне) ұсыныс мынадай редакцияда жазылып жіберілсін: «Осы Тізбенің талаптары нормативтік құқықтық актінің мазмұны мен мемлекеттік сатып алу веб-порталында нақты бағдарламалық-техникалық іске асыру арасындағы құқықтық қайшылықты жою мақсатында «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабының 3-тармағы (атап айтқанда, 11), 25), 35), 37) және 38) тармақшалары аясында жүзеге асырылатын сатып алуға қолданылады»);

10) Астана қаласының мамандандырылған ауданаралық әкімшілік сотының жеке ұйғарымымен анықталған ұқсас бұзушылықтардың қайта туындау қаупін азайту мақсатында сатып алу қызметін жүзеге асыруға жауапты басшылық пен қызметкерлер үшін оқытуды (түсіндіру семинарын) ұйымдастыру;

11) мемлекеттік сатып алу туралы заңнаманы қосымша зерделеуді жүргізу. Мұндай фактілерге жол бермеуді бақылауға алу;

12) барлық автоматтандырылған қызметкерлерде мемлекеттік қызметті көрсету бөлігінде ЖМБМК АЖО жүйесінде бар проблема туралы уәкілетті мемлекеттік органдарға тиісті хат жолдау;

13) ЖМБМК АЖО жүйесінде өтінімдердің уақытылы түсуін қамтамасыз ету бөлігінде бар проблема туралы уәкілетті мемлекеттік органдарға тиісті хат жолдау;

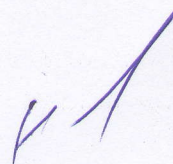
14) «өңдеу» қойындысында және «өңделген» қойындысында өтінімдерді бір мезгілде көрсетуді болдырмау бөлігінде ЖМБМК АЖО жүйесінде бар проблема туралы уәкілетті мемлекеттік органдарға тиісті хат жолдау;

15) бұрын берілген оң қорытынды болған жағдайда өтініш берушіге бас тарту мүмкіндігін қамтамасыз ету бөлігінде ЖМБМК АЖО жүйесінде бар проблема туралы уәкілетті мемлекеттік органдарға тиісті хат жолдау;

16) қайта өтінім беру кезінде өтінімдердің қайталануын болдырмау бөлігінде ЖМБМК АЖО жүйесінде бар проблема туралы уәкілетті мемлекеттік органдарға тиісті хат жолдау;

17) Коммуналдық мүлікті тендер өткізбей беру үшін негіздемелерге тексеру жүргізу және объективті қажеттілігі жоқ жағдайларды болдырмау. Мүлікті тендер өткізбей, беру туралы ақпаратты негіздемесін, жалға алушысын және жалдау мерзімін көрсете отырып, міндетті түрде жариялауды қамтамасыз ету.

**Жітіқара ауданының
әкімі**

А. Жаныспаев

2026 жылғы «__» маусым